

Програма сприяння
Парламенту ІІ

Інститут аналізу політики та
стратегій

Необхідність підвищення ефективності процесу проведення консультацій уряду з бізнес-асоціаціями

Туролєв Гліб
Солопчук Богдан

Київ – 2010

Стейкхолдери

- Кабінет Міністрів України
(всі регуляторні органи держави)
- Бізнес – асоціації
(малий та середній бізнес)

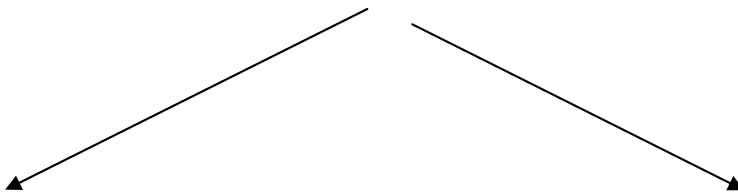
65% українських підприємств вважають, що їх думка не враховується під час прийняття регуляторних рішень державними органами,
у ЄС – 3,5 %.

Цілі

- Покращення якості рішень, що виробляються урядом за допомогою залучення фактів і практичного досвіду тих підприємців, на яких ці рішення впливають;
- Створення ефективного механізму підняття бізнес-асоціаціями питань на національному та наднаціональному рівнях;
- Впровадження дієвих інструментів, покликаних надати бізнес-асоціаціям можливість вирішувати торгівельні суперечки.
- Створення механізму примирення конфліктних сторін шляхом впровадження компромісних рішень;
- Здійснення ефективної і узгодженої з бізнес-асоціаціями макроекономічної політики.

Критерії досягнення цілей

Якісні

- Наявність законодавчо встановлених рамок проведення консультацій;
- Наявність механізмів залучення до консультацій малого бізнесу;
- Залучення всіх сторін.

Кількісні

- час, відведений на консультації;
- відсоток нових проектів нормативних актів;
- кількість письмових пропозицій.

Альтернатива 1. *Продовження теперішньої політики*

Переваги

- Відсутність необхідності залучення додаткових коштів для покращення процесу консультування;
- Суттєве скорочення тривалості процесу прийняття рішень з боку уряду (оскільки процес консультування носить епізодичний і нетривалий характер);
- Сприяє створенню «сильних» українських підприємств, які навчаються виживати в суворих умовах відсутності будь-якого впливу на прийняття законодавчих актів;
- Політика має високий рівень адміністративної здійсненності;

Недоліки

- Значне зниження конкурентних переваг українських підприємств внаслідок відсутності важелів впливу на управлінські рішення уряду щодо «правил гри» у бізнес-середовищі;
- Ризик втратити важелі протидії експансії зарубіжного бізнесу;
- Продовження процесу бюрократизації державного апарату через необхідність бізнес-асоціацій створювати незаконні лобістські угруповання в уряді і парламенті;
- Відсутність законодавчо встановлених рамок проведення консультацій;
- Погіршення інвестиційного клімату в країні.

Альтернатива 2. Створення он-лайн бази даних з питань консультацій

Переваги

- Можливість залучити до процесу консультування всіх, хто вміє користуватися мережею Інтернет;
- Створюється дієвий механізм передачі інформації (пропозицій, скарг) від кожного окремого підприємця конкретному урядовому органу;
- Можливість одержати реакцію основних зацікавлених сторін щодо нових ініціатив або впливу діючих ініціатив на якомога початковому етапі, коли корекція регулювань може бути здійснена із залученням мінімальних ресурсів і максимально ефективно.
- Сприяє створенню «єдиного вікна» для бізнесу, яке забезпечує спрощення процедур і скорочення транзакцій на ведення підприємницької діяльності.

Недоліки

- Низький рівень довіри бізнесу до опрацювання запитів.
- Розробка нової електронної програми і мережі Інтернет потребуватиме залучення додаткових матеріальних коштів, висококваліфікованих спеціалістів
- Відсутність досвіду роботи із подібними програмами у державних службовців;
- Висока ймовірність виникнення помилок під час обробки інформації.

Альтернатива 3. Впровадження обов'язкового діалогу щодо існуючих або майбутніх законодавчих актів

Переваги

- Впровадження політики не потребуватиме значних матеріальних витрат з боку уряду;
- Представники бізнес-асоціацій в обов'язковому порядку надаватимуть уряду своє бачення стосовно існуючих або запланованих рішень, що дозволить уряду отримати «повну картину» стосовно впливу рішень на суб'єктів економічної діяльності;
- Можливість залучити якомога ширші кола зацікавлених представників бізнес-асоціацій;
- Можливість бізнес-асоціацій отримати «прямий» доступ до уповноважених осіб, що значно підвищить ефективність зворотного зв'язку.

Недоліки

- Потребує значних витрат часу, які не завжди призводять до високої ефективності процесу консультування (засідання найчастіше перетворюються із дискусій-консультацій у прослуховування матеріалу);
- Наявність високого ступеня «формалізованості» процесу консультування уряду з бізнес-асоціаціями;
- Обов'язковість проведення консультацій може зустріти суттєвий опір з боку урядових органів.

Альтернатива 4. Створення комітету з економічних та соціальних питань, що спеціалізується на проведенні діалогу

Переваги

- Створення Комітету означатиме інституційне оформлення процесу консультування;
- Малий і середній бізнес отримає потужний інструмент, за допомогою якого можливо буде консолідувати зусилля для відстоювання позицій на національному та наднаціональному рівнях;
- Комітет буде демонструвати високу ефективність роботи, оскільки буде відмежований від державних інститутів і контролюватиметься виключно зацікавленими сторонами малого і середнього бізнесу;
- Позитивний міжнародний досвід створення Комітету у ЄС, який став «колективним голосом організованого громадянського суспільства».

Недоліки

- Створення Комітету означатиме створення нової бюрократичного апарату;
- Комітету буде важко самотужки вирішити конфлікти інтересів між підприємствами;
- Низький рівень розвитку неурядових установ в Україні, відсутність досвіду.

Критерії	Оцінки альтернатив політики			
	Альтернатива 1	Альтернатива 2	Альтернатива 3	Альтернатива 4
Результативність	1	2	2	3
Ефективність	1	1	2	3
Справедливість	1	3	3	3
Політична здійсненність	3	1	2	1
Адміністративна здійсненність	3	2	2	1
Сумарна оцінка	9	9	11	11
Рейтинг варіанта	3-4	3-4	1-2	1-2

Заходи щодо впровадження

1. Стимулювання органами державної влади створення Комітету з економічних та соціальних питань (агітаці, проведення відкритих круглих столів).
2. Залучення до обговорення питання про створення Комітету провідних вітчизняних і зарубіжних науковців (з наголосом на ЄС)
3. Впровадження законодавчого стимулювання входження бізнес-асоціацій до Комітету (першочерговий розгляд звернень у разі, якщо бізнес-асоціація входить до Комітету)
4. Створення бізнес-асоціаціями ініціативної групи з метою ухвалення статуту Комітету;
5. Створення Комітету з економічних та соціальних питань, прийом бізнес асоціацій, встановлення структури.